Ferencz Imre

REKVIEM

Mottó: Nemzetközivé tehető holnapra minden temető...

Sokáig a közöny senkiföldje volt az a temető Erdély és Moldova között, erdős, havasi tájon. Többségében magyar honvédek nyugszanak ott, de osztrák, német, orosz, román hősi halottak is keveredtek oda. Nevek a veszteséglistán, csontok a földben...
Negyedszázada múlt, hogy el-eljártunk oda megemlékezni, mert a rendszerváltás után a szabadság, a demokrácia ezt már lehetővé tette... A halott katona már nem ellenség, szokták mondani.
Hanem aki megemlékezik róla, az mégiscsak gyanús?!
Amikor először jártam ott, megpillantottam a megyehatárt jelző táblát bedobva a patakmederbe... Ennek üzenetértéke volt!
A szomszédos megye egyre inkább magáénak érezte a helyet, étvágycsinálónak pedig jól jött a megyésítés után, hogy Hargita használatba adta Bákónak a pionírtábort, lemondott róla, mert terhére volt üzemeltetni a távolság, az útviszonyok miatt...
Három évtizeddel a rendszerváltás után most már Dormánfalva (?) elérkezettnek látta az időt, hogy bekebelezze és nemzetközinek nyilváníttassa a katonatemetőt, ahová százötven román hősi halott emlékére ötven betonkeresztet telepítettek, éppenséggel magyar katonák sírhantjaira.
Az avatáskor névsort olvastak, és az élők százötvenszer kiáltottak jelent, holott a halottak általában hallgatnak, csak csontjaikkal igazolják a a jelenlétüket... Hantázni, hintázni sírhantokon, kereszteket meglovagolni, zászlókat lobogtatni, hősködni csak az élők szoktak... Érdekes, hogy a magyarokon kívül eddigelé senkinek sem jutott eszébe itt koszorúzni, holott nyitva volt a kapu, nem volt tabu, bárki megtehette volna. Akinek volt ott halottja, a kegyeletét leróhatta volna...
Most, miután magyarországi támogatással a csíkszentmártoniak felújították a sírkertet, ez zavart keltett,

talán a belügyekbe való beavatkozásnak vélték, holott inkább követendő példának kellett volna hogy tekintsék, hisz van itt elhanyagolt temető elég...
Mintha hallanám: Az irredentizmus, az elkülönülés melegágya volt az a sírkert!
Mintha hallanám: Nemzetbiztonsági kockázatot jelentett!
Mintha hallanám: Ejsze nem tetszik nekik a nemzetköziség?
Mintha hallanám: Ejsze nem tetszik nekik a testvériség?
Mintha hallanám: A pápa is azt hirdette, hogy Járjunk együtt!
Mintha hallanám: Nem diverzió, hanem pozitív diszkrimináció volt!
Mintha hallanám: Nyitottunk nektek, hogy ne vesztegeljetek retrográd elveken, ne legyetek kirekesztők, elkülönültek, ne járjatok helyben, körbe-körbe, mint patefon kopott lemezén a tű...
Mondanám: A nemzetköziség szép dolog, ha az nem csupán ürügy, paraván a másik sovén-nacionalista megnyilvánulásához!
Kérdezném: Amikor Csíksomlyóra látogatott a pápa, miért takarták le a miseruháján a Járjunk együtt! magyar feliratot?
Kérdezném: Hogyan járjunk együtt azokkal, akik reánk taposnak?
Mondanám: A lelőtt diktátor parancsait, utasításait követik még mindig...
Mondanám: Isten ismeri az ismeretlen katonát, és egyaránt szeret magyart és románt. Tudja, hogy szerre kísérjük el Jézust a Kálvárián, és külön-külön feszítjük meg őt a Golgotán...
Tudja, külön járunk mi koszorúzni a temetőbe,
de együtt támadnak fel majd azok, akik ott el vannak temetve...

HONVÉDTEMETŐ

Az úz-völgyi katonatemető ügyét felkaroló román nacionalista

† †

szervezetek és a temetőt saját közvagyonaként telekkönyveztető

† †

dormánfalva önkormányzata figyelmen kívül hagyta az illetékes

† †

hatóságoknak az álláspontját a temetőben nyugvó román

† †

katonákról a védelmi minisztériumnak alárendelt hősök emléke

† †

országos hivatal tavaly június tizenkettedikén közzétett össze-

† †

gezésében tisztázta hogy nem az úz-völgyi temetőben nyugszik az

† †

a száznegyvenkilenc román katona akikre hivatkozva dormánfalva

† †

önkormányzata ötven betonkereszttel román parcellát hozott

† †

létre a temetőben a hatóság állítása szerint százharminc román

† †

katonát az úz völgyétől keletre fekvő ma már nem létező úzmező

† †

településen temettek el az ők földi maradványait azonban a két

† †

világháború között a bákó megyei kománfalva katonatemetőjében

† †

helyezték örök nyugalomra a védelmi tárca honlapján elérhető

† †

összegezés amelyhez a korabeli dokumentumok fénymásolatait

† †

is csatolták tizenegy úz-völgyében eltemetett román katonáról

† †

tesz említést az egyik melléklet hét románnak vélt katona nevét

† †

és adatait is tartalmazza a magyar hadtörténeti intézet és múzeum

† †

parancsnoka július végén a tusványoson szervezett pódiumbeszél-

† †

getésen olyan dokumentumokat mutatott be amelyek tanúsítják

† †

hogy a románnak tekintett katonák sem valamennyien románok

† †

közülük öten a magyar hadseregben szolgáltak egy korábbi

† †

kutatás pedig további egy katonáról megállapította hogy orosz

† †

mint ismeretes dormánfalva önkormányzata önkényesen

† †

román parcellát alakított ki a hargita és bákó megye határán

† †

fekvő katonatemetőben melyet korábban a székelyföldi csíkszent-

† †

márton község gondozott június hatodikán több ezer román meg-

† †

emlékező erőszakkal nyomult be a temetőbe hogy részt vegyen

† †

a román parcella és emlékmű ortodox felszentelésén miután

† †

a magyar közösség képviselői élőlánccal próbálták megakadályozni

† †

sikertelenül az ügy különben több pernek a tárgyát képezi*

† †

Budapest, Trianon-ellentüntetés, 1929.
(Forrás: Fortepan)

* Újságcikk szövege (*Hargita Népe,* 2020. február 4.). A költő csak a kereszteket írta hozzá...